

Nyelvtan

Kommunikációnak nevezünk bármely jelrendszernek az emberi érintkezésben való kölcsönös és szándékos felhasználását.

Általános modell

- Közlő, feladó: inform. elindítója
- Címzett, vevő: akinek az inform. szánták
- Csatorna: továbbítás eszköze
- Közlemény: továbbított jelzés tartalma
- Kód: közleményt kifejező nyelv, vagy nyelvrendszer elemei, szabályai
- Kontextus, beszédhelyzet, szituáció: közlemény megkapja teljes jelentését. (közös előismeretek)

Kommunikáció közben a nyelv

- Ábrázoló, tájékoztató: ismeretek közreadása
- Kifejező: hangot adunk érzelmeinknek
- Felhívó: cselekvésre ösztönzés, akarat érvényesítése
- Fatikus: kapcsolatépítő, társalgás bevezető, fenntartó
- Metanyelvi: értelmező

Kommunikáció

- szükségszerű: társas lények vagyunk
- többszintű: tartalma van, viszonyjelzést is kifejez
- többcsatornás: nyelvi, nem nyelvi, nem verbális; kulturális szignál (hovatarozás)
- Normatív szabályozottság: nem beszélhetünk akárkivel akárhogy
- Helyzettől nem elvonatkoztatható, szövegösszefüggéstől korlátozott mértékben
- egységekre tagolt
- résztvevők egyenrangúak-azonos helyzet; egyenlőtlen felek- függés egymástól
- válaszkölcsönösség
- meggyőző szándék

Párbeszéd-dialógus

- illem és normák
- optimálisan informatív
- világos kifejezés
- aktív figyelem

Nem nyelvi formák

- gesztus
- tekintet
- mimika
- testtartás
- mozdulat
- emberi hang(hang....)

- térközsabályozás

Testbeszéd

- ösztönös v. tanult
- gesztus→öszönös
- leíró→mutatás
- emblematikus→vélemény
- szemkontaktus→kapcsolatteremtés
- arckifejezés→pillanatnyi és állandósult érz.
- testtartás→normák
- intim zóna 45 cm; személyes 1,3 m; nyilvános 4m

Kommunikáció formái

- én-~: magunkra irányul
- személyközi: két ember legalább
- csoportos: több, egymásra figyelni tudó
- tömegkommunikáció: normát, értéket közvetít, (TV)
- nincs szerepcseré

Tájékoztató 3 szög

- szervezetek
- sajtó
- televízió
- rádió
- szóbeszéd

- Hír: időszerű eseménnyel kapcsolatos sajtóbeli közlés
- Tény hír: ki, mi, mit, mikor, hol
- Teljes hír: +miért hogyan
- tájékoztató műfajok: hír, tudósítás
- átmeneti műfajok: interjú, riport
- véleményformáló műf.: vezércikk, cikk, jegyzet...
- kemény hír: rendkívüli
- puha hír: színes történet
- interjú: az újságíró beszélget vkivel
- riport: esemény, állapot bemutatása
- vezércikk: aktuális kérdés, közvélemény megnyerése
- cikk: megjelenő írások, ténytiszta, elemzés, vélemény...
- glossza, széljegyzet: tömör, ironikus, csattanó a végén
- kommentár: esemény rövid megvilágítása adatokkal, tényekkel
- jegyzet: újságíró személyes véleménye, megjegyzés
- karcolat: rövid, tanulságos életkép, feszesebb
- tollrajz: -II-; finomabb
- tárca: nem aktuális, jelenség olvasmányosan
- recenzió: értékelő ismertetés a figyelem felkeltésének szándékával

- kritika: hibákra, erényekre rámutató elemzés

Rádió

- kereskedelmi, közszolgálati
- Sugárzási közet
 - 3 szint: kisközösséghez, szervezethez; nagy személyesség
 - 2. szint: területi, regionális; kevesebb műsortip., több nyelv
 - 1. szint: országos, határon túl;nyelvi norm; sok műsor
- Közlő: bemondó, műsorvez., riporter,tudósító, r.alany
- nem közlő: szerkesztő, rendező, technikai szem.
- Csökkentett szó eljárás
- Típus
 - írott: hír, tudósítás, nyilatkozat
 - spontán: riport, montázs
- Hír
 - címes hírek
 - gyors hír
 - kartács hír
 - paródia
- Riport: helyszíni;”egyidejűség”
- montázs: összevágott vélemény
- körinterjú: több személy egy témáról
- magazin: több műfaj
- jegyzet, glossza:ritka
- dokumentum m.:interjúk, riportok

TV

- vizuális, akusztikus
- média soha nem azonos a valósággal
- Híradó: legnézettebb, rossz hírek, képi információ hitelesebb
 - drámai felütés
 - okok
 - kifejtés
 - következmény
 - ismétlés
 - helyszíni riport
 - vágási technika
- Szappanopera: folytatásos regény

